

Ekoloji Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ekoloji Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20823>

Özet

Ekoloji Testi, Gülcan Çetin tarafından 2004 yılında geliştirilen ve özellikle öğrencilerin **besin zinciri** ve **besin a??** gibi temel ekolojik kavramları anlama düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmış bir başarı testidir. Bu araç, İngiltere ve Türkiye örneklemelerini kapsayan geniş bir kültürler arası çalışmada kullanılmıştır. Test, hem öğrencilerin seçmeli cevaplar üzerinden genel bilgilerini hem de açık uçlu sorular aracılığıyla kavramsal açıklamaları ve olayları derinlemesine incelemeyi hedefler.

Ölçek geliştirme tipinde olan bu test, toplam 12 sorudan oluşmaktadır. Bu soruların yarısı (6 soru) **çoktan seçmeli** formatta olup, diğer yarısı (6 soru) ise öğrencilerin muhakeme yeteneklerini ortaya koyan **açık uçlu soru** formatındadır. Derecelendirme, 4 farklı test seçenekleri ve bu cevapların gerekçelendirilmesini gerektiren açık uçlu kısımlar üzerinden yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ekoloji Testi, Besin zinciri, Besin a??, Kavram yansılarları, Kültürler arası çalışma, Biyoloji eğitimi, Geliştirme ölçeği.

Yazarlar

Gülcan Çetin

Amaç

Ekoloji Testi'nin temel amacı, orta ve yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin **besin zinciri** ve **besin a??** kavramlarına ilişkin mevcut bilgi düzeylerini ve sahip oldukları muhtemel kavram yansılarları tespit etmektir. Ölçek, özellikle bu ekolojik konuların anlaşılmasındaki kültürel farklılıkları ortaya çıkarmak üzere tasarlanmıştır.

Test, öğrencilerin temel ekolojik süreçler hakkındaki mekanik bilgilerini ölçmenin yanı sıra, enerji akışı ve madde döngüsü gibi karmaşık ilişkileri nasıl açıkladıklarını belirlemeyi amaçlar. Bu sayede, eğitim materyallerinin geliştirilmesine ve öğrenme eksikliklerinin giderilmesine yönelik somut veriler sağlanmasında hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü yapı, öğrencilerin **ekoloji** bilimindeki temel konulara ilişkin **kavramsal anlayış** düzeyidir. Odak noktası, bir ekosistemdeki enerji ve besin maddelerinin transferini tanımlayan iki ana kavram olan besin zincirleri ve besin ağıdır. Test, bu kavramların yalnızca tanımlanması

düzeyinde bilinip bilinmediğini de?il, aynı zamanda farklı ekolojik senaryolara uygulanıp uygulanmadığını da sorgulamaktadır.

Testin karma yapısı (çoktan seçmeli ve açık uçlu), öğrencilerin hem hatırlama hem de üst düzey düşünme becerilerini (analiz ve açıklama) ölçerek, tek boyutlu bir bilgi ölçümünün ötesine geçmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması olması na rağmen, kaynak makalede Ekoloji Testi'nin geçerliğine dair spesifik istatistiksel veriler (örneğin, yapı geçerliği, ölçüt geçerliği) açıkça belirtilmemiştir (Kaynakta: '-'). Ancak, test maddelerinin içeriği ve kapsamı, yayınlandığı akademik çalışmanın konusu olan **besin zinciri** ve **besin ağı** kavramları na doğrudan ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış olduğundan, **kapsam geçerliği** nin yüksek olduğu varsayılabilir.

Güvenirlik

Ekoloji Testi'nin güvenilirlik analizine dair istatistiksel değerler (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği) kaynakta belirtilmemiştir (Kaynakta: '-'). Geliştirme çalışmaları nda güvenilirlik verilerinin sunulması standart bir prosedür olması na rağmen, bu özel çalışmanın odak noktasının kültürel katkıları olduğu ve güvenilirlik bilgilerinin makalenin özeti veya ana metninde yer alabileceği unutulmamalıdır.

Faktör Analizi

Ekoloji Testi, kavramsal bilgiyi ölçmek üzere geliştirilmiş kısa bir test olduğu için, kaynak içerikte herhangi bir **faktör analizi** yapılmış mı veya testin alt boyutları na belirlendiğine dair bilgi bulunmamaktadır. Testin iki temel ekolojik kavram (besin zinciri ve besin ağı) etrafında toplandığı düşünülürse, tek bir genel ekolojik anlayış faktörünü ölçme ihtimali yüksektir.

Araç

Test Türü: Geliştirme amaçlı başarı testi

Format: Karma format (6 adet **açık uçlu soru** ve 6 adet **çoktan seçmeli** soru, toplam 12 soru)

Mevcut Dil: Türkçe (Çalışma, İngiltere ve Türkiye örneklemelerini kapsadığı için İngilizce çevirisinin de mevcut olduğu varsayılabilir, ancak Türkçe versiyonu referans alınmalıdır.)

Popülasyon Grubu: Eğitim alan öğrenciler (Çalışmanın doğası gereği)

Yayın Grubu: Belirtilmemiştir (Çalışma, eğitim fakültesi dergisinde yayınlandığı için genellikle orta

veya lise ö?rencilerine yönelik bir araç oldu?u dü?ünülmektedir.)

Popölasyon Detaylar?: Test, költerler aras? çal??ma kapsam?nda Türkiye ve ?ngiltere'deki ö?rencilere uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Test, 4 ??kl? çoktan seçmeli sorular ile bu cevaplar?n gerekçelendirilmesini talep eden aç?k uçlu k?s?mlardan olu?maktadır. Bu metodoloji, ezberlenmi? bilgiyi de?il, derinlemesine kavramsal anlay??? ölçmeye olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Ekolojik kavramlar, Kavramsal anlay??, Biyoloji e?itimi, Ö?renci ba?ar?s?, **Çoktan seçmeli**, **Aç?k uçlu soru**, Gülcan Çetin.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: gulcan_cetin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir (Ancak makale, Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Faköltesi Dergisi'nde yay?nlanm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2004 (Makalenin yay?nlanma y?I?).

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: ?zinler ve olas? ücretlendirme hakk?nda spesifik bir bilgi verilmemi?tir. Testin akademik bir makale içinde yay?mlanm?? olması nedeniyle, akademik ve e?itim amaçlı? kullan?mlarda yazar (Gülcan Çetin) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Testin orijinal makalesine ve testin kendisine ait PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?lardan eri?im mümkündür.

Makale Ba?lant?s?: efdergi.ibu.edu.tr

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ekoloji-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Çetin, G. (2004). **Besin zinciri ve besin a??** kavramlar?n?n anla??lması üzerine költerler aras? bir çal??ma: ?ngiltere ve Türkiye örne?i. *Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Faköltesi Dergisi*, 4(1), 69-79.

Ekoloji Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

6 açık uçlu, 6 çoktan seçmeli toplam 12 soru

Soru: a) Bir **besin zinciri** akan tüm enerjinin kaynağı aşağıdakilerden hangisinden gelir?

A) Mevcut açık yapraklar

B) Güneş

C) Topraktaki Mineraller

D) Topraktaki Su

b) Cevabınızın kısaca açıklanması.